nieuws

Traditie botst met moderniteit in boerendorp Meldert

nieuws

De komst van een nieuwe varkensstal in Meldert splijt het dorpje in twee kampen. Het hele conflict leest als een parabel van de moderne tijd, schrijft De Standaard. Boer Ronny heeft een traditioneel beroep. Hij vraagt een kans om dat op een moderne manier uit te oefenen. Pieter Abts en zijn medestanders hopen op respect voor traditie, voor de rust en het vergezicht bij de lindeboom. Ze vragen het op een moderne manier, via een website. Wie is hier modern, wie traditioneel?

19 APRIL 2008 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 14:42

De jaarlijkse processie op pinkstermaandag is een hoogtepunt voor het Vlaams-Brabantse Meldert, een idyllisch dorp tussen eindeloze velden. Toch is de rust in Meldert ver te zoeken. En dat allemaal omdat een plaatselijke boer een varkensstal wil bouwen.

Meldert bereik je niet zomaar. Of je nu vanuit Hoegaarden, Bierbeek of het Waalse Bevekom komt, altijd moet je eerst door kilometers open landschap. De huizen van Meldert bevinden zich alle in het dorp zelf, eromheen is het grote niets. Geen wonder dat het bekendstaat als een van de mooiste plekjes van Vlaanderen, een paradijs voor wandelaars en recreanten.

Meldert is niet alleen open ruimte, Meldert is ook de Sint-Ermelindisverering. Sint-Ermelindis belandde in de zevende eeuw in Meldert, op de vlucht voor belagers die het op haar eerbaarheid hadden gemunt. Vandaag heeft Meldert een Sint-Ermelindiskerk, een Sint-Ermelindiskapel en een jaarlijkse Sint-Ermelindisprocessie, waar traditioneel het hele dorp voor te hoop loopt.

Opeens stond het er, het bord met de gele affiche. Een bouwaanvraag, midden in het open veld. Hier, op een van de mooiste plekjes van Vlaams-Brabant, waar op een frisse lenteochtend een haas ronddartelt en de veldleeuwerik zingt, zal binnenkort een grote varkensstal verrijzen. Een tweehonderd jaar oude lindeboom, waarnaast een kapelletje bijna onooglijk lijkt, strekt zijn armen naar de lucht.

De boom, aan een vijfsprong van kasseiwegen, vormt een scheidingpunt. Aan de ene kant ligt het dorp, aan de andere kant de open ruimte. Velden, velden en nog eens velden. Een kilometer noordwaarts steekt het gehucht Honsem af aan de einder, maar ten westen is kilometers ver geen enkele bebouwing te zien. Pieter Abts woont om de hoek, in de Paardskerkhofstraat, waar hij zes jaar terug in een gerestaureerd huis trok. Met enkele buurtbewoners stak hij na het verschijnen van het bord met de bouwaanvraag de koppen bij elkaar. Inderhaast werden bezwaarschriften ingediend om de bouw te verhinderen.

Veel hoop op een goede afloop heeft Abts niet. "Toen we navraag deden bij de burgemeester en het schepencollege van Hoegaarden, lieten ze doorschemeren dat de zaak in kannen en kruiken was". Daarom namen Abts en zijn medestanders hun toevlucht tot het actiemiddel van de moderne mens: het internet. Binnen drie dagen stond een professioneel ogende website, Mooi Meldert, op poten. Met een open brief in elke bus wezen ze de Meldertenaren op het bestaan van de actie en de bijbehorende website.

"Voor alle duidelijkheid", vermeldt de brief, "de initiatiefnemers trekken niet ten strijde tegen een plaatselijke veeteler die zijn activiteit wil uitbreiden, of tegen de landbouwsector". Het is hun om de open ruimte te doen. Want die varkensstal, vreest Abts, is nog maar het begin. "Deze locatie is helemaal niet ontsloten. Er zijn geen nutsvoorzieningen en de kasseiwegen kunnen het vrachtvervoer voor dit bedrijf nooit aan. Er komt dus een betonweg".

De bouwplek, waar nu nog tarwescheuten wat zon proberen te vangen, staat ingekleurd als agrarisch gebied. Ook hier heeft Abts een antwoord voor klaar. "Dit is landgebied, dat klopt, maar dat hoeft toch niet alleen puur economisch ingevuld te worden? De landbouw heeft ook een verantwoordelijkheid naar het landschap. En een varkensstal is niet grondgebonden, die kan ook op een andere locatie komen".

"De landbouwers schermen ook met het feit dat hier al een grote paardenhal ligt. Maar die sluit aan bij de rest van Meldert, dat nog een typisch compact dorp is", zegt Abts. "Terwijl de varkenshal echt de open ruimte zou doorbreken. Als de locatie eenmaal ontsloten is, is er geen bovendien houden meer aan. Een andere landbouwer heeft me al verteld dat we de aardappelloods die hij hier wil bouwen, nooit kunnen tegenhouden".

De actie van Mooi Meldert is een groot succes. Bijna 1.300 personen ondertekenen de petitie. Onder hen een tweehonderdtal uit Meldert zelf. "En dat is niet vanzelfsprekend, want de sociale druk is groot", zegt Abts. Verscheidene personen vroegen enkele uren nadat ze hun steun hadden betuigd om hun naam weer van de lijst te halen. Dan was

een van hun buren langs geweest, om erop te wijzen dat het de laatste keer was dat hij hun beerput leeggehaald had. Of dat er echt wel iets gedaan moest worden aan die bomenrij, die niet honderd procent reglementair staat.
Abts zelf kreeg een goedmenende dame aan de voordeur: toen jullie hier kwamen wonen, wisten jullie toen niet dat hier ook boeren waren, vroeg ze. "We worden ervan beschuldigd het dorp in tweeën te splitsen", vertelt Abts. "We worden in de hoek gedrongen, als 'groenen' of 'fundamentalisten'.' "Vegetariërs, heb ik zelfs al gehoord", vult zijn vrouw aan. En dan is er nog dat andere woord: inwijkelingen. Abts en de meeste van zijn medestanders zijn niet van Meldert afkomstig. Ze kwamen er enkele jaren geleden wonen.
Sinds de jaren zeventig telt Meldert heel wat nieuwe inwoners. Ze knapten hoeves op, of trokken in een nieuwbouwwoning met plattelandsuitstraling. Zelf kijkt Pieter Abts vanaf zijn oprit niet langer uit op velden, maar op een rij pleisterverse huizen in pastoriestijl, opgetrokken door een Leuvense ontwikkelaar. De pastorieën rijzen hier zij aan zij per twee uit de grond. "Ik voel me geen inwijkeling", zegt Abts. "Ik kom uit het volgende dorp. Maar in Meldert word je na dertig jaar nog beschouwd als een inwijkeling". Het stoort hem dat zelfs het gemeentebestuur de term 'inwijkeling' hanteert. "Wij zijn toch ook gewoon inwoners? Waarom zou onze mening niet evenveel waard zijn?"
Dat er bezwaarschriften kwamen tegen zijn varkensstal, verraste Ronny Beullekens nauwelijks. Tenslotte had hij het allemaal al eens meegemaakt, toen hij in 2005 wou uitbreiden. Allerlei nieuwe reglementeringen verplichtten hem zijn dieren ruimer te huisvesten. Bovendien had hij enkele vergunningen van andere landbouwers op de kop kunnen tikken, zodat hij het aantal varkens kon optrekken van 1.000 naar 1.800. Twee nieuwe stallen zouden de oude vervangen: een zeugenstal, waar de biggetjes geboren worden, en een vetmeststal, waar ze na twintig weken naartoe verplaatst worden.
De locatie lag voor de hand: rond de oorspronkelijke boerderij, die al bestaat sinds de 18de eeuw. De plannen werden getekend, de bouwaanvraag ingediend. Maar Beullekens stuitte op bezwaren: de drie naaste buren zagen een vetmeststal in hun achtertuin niet zitten. Begrijpelijk, vond Beullekens. De zeugenstal werd alvast gebouwd, de vetmeststal kwam er voorlopig niet. In overleg met de gemeente, de buren en de natuurbeweging werd beslist uit te wijken naar een andere locatie.
Weg van de bewoning, weg van de bezwaren. Het ruilverkavelingsplan werd erbij gehaald en zes mogelijkheden werden afgetoetst aan een pak criteria. Lag de locatie in een agrarisch gebied? Was er een voldoende buffer tot de bewoning? Zou de inplanting geen extra vrachtwagens door het dorp jagen? Een voor een vielen de locaties af. Bleef

over: het plekje bij de lindeboom. De gemeente beloofde een nieuwe betonweg, waarmee meteen ook de droom van eindelijk een volledig wielerparcours vervuld werd. Aan die weg zou dus een nieuwe vetmeststal verrijzen, die aan alle normen voldeed. De nieuwste technieken werden voorzien om er een emissiearme stal van te maken. Een biologisch luchtwassysteem moest de lucht zuiveren van stof en geur. Toen kwamen de nieuwe bezwaarschriften, met als argument de open ruimte. Te dicht bij woningen een stal neerpoten was al onmogelijk gebleken, nu kon het ook niet in het open veld. Boer Beullekens zat klem. En toen moest de website nog komen.
Ronny Beullekens verkiest niet te praten over de zaak. Hij heeft een bedrijf te runnen. Intussen wacht hij geduldig af. Zodra hij zijn bouwvergunning op zak heeft, begint de procedure om een milieuvergunning aan te vragen. In Meldert heeft de landbouwer genoeg vurige medestanders die het maar wat graag voor hem opnemen. "De mensen die de petitie tekenen, kennen de voorgeschiedenis niet", zegt de oom van Ronny Beullekens.
Voor een buitenstaander mag de website van Mooi Meldert vrij genuanceerd lijken, voor de boeren van het dorp is het een slag in het gezicht. "De actievoerder zeggen dat ze de landbouwer zelf niet viseren. Maar dezelfde mensen die hem naar de nieuwe locatie gedwongen hebben, willen hem nu opnieuw tegenhouden". Hij vermoedt een geheime agenda. De landbouwers zijn nog niet vergeten dat Natuurpunt op een eerder overleg een inkrimpscenario voor Beullekens' bedrijf heeft voorgesteld.
"Is dat nu normaal, dat op een website wat dan ook geschreven mag worden? Wat als een van Ronny's stallen morgen in brand gestoken wordt, wat gaan de actievoerders dan zeggen? Het is ook duidelijk dat de mensen die er commentaren achterlaten niets van de boerenstiel kennen. Een simulatie toont de stal als een hoogbouw, terwijl varkensstallen laag en lang zijn. Er beklaagt zich ook iemand dat landwegeltjes omgeploegd worden. Dat doen boeren al honderden jaren. Het is maar door ze altijd opnieuw te bewandelen dat die paadjes in gebruik blijven".
"Toen Ronny jong was had hij slechts enkele buren. In de prachtige vallei van de Paardskerkhofstraat graasden alleen koeien. Nu staan de weilanden er vol woningen. In de Molenstraat waren alleen oude boerderijen, nu lijkt het een nieuwe wijk", staat er in een persbericht van de Landelijke Gilde en Landbouwraad, dat een conflict suggereert tussen wonen en boeren. In de geesten van Meldert is het protest van de actievoerders ondertussen onlosmakelijk verbonden met het rijtje blinkend nieuwe pastoriewoningen (richtprijs: 350.000 euro).
Zelfs de machtige Boerenbond spreekt zich uit over de zaak. In een persbericht spreekt de organisatie haar "verbijstering en verontwaardiging" uit over "de hele hetze, die

gestuurd wordt door de lokale natuurvereniging en een aantal recente inwijkelingen in het anders zo rustige boerendorpje Meldert". "Dit is meer voor ons dan een lokale kwestie", legt arrondissementeel voorzitter Johan Geleyns uit. "Dit is een symbooldossier met een grote precedentswaarde. De locatie ligt in een herbevestigd agrarisch gebied. Als boeren hier al niet meer kan, waar dan nog wel?"
Het hele conflict leest als een parabel van de moderne tijd. Boer Ronny heeft een traditioneel beroep. Hij vraagt een kans om dat op een moderne manier uit te oefenen. Pieter Abts en zijn medestanders hopen op respect voor traditie, voor de rust en het vergezicht bij de lindeboom. Ze vragen het op een moderne manier, via een website. Wie is hier modern, wie traditioneel? Zelfs de kerk in het midden houden, toch een specialiteit van dit soort dorpjes, lukt niet meer, want ook pastoor Marcel Struyf heeft de petitie van Mooi Meldert ondertekend.
Even ging in Meldert zelfs het gerucht dat de boeren daarom de Sint-Ermelindisprocessie zouden boycotten, maar dat weerlegt de pastoor. Omdat hij beseft hoe gevoelig de zaak ligt, staat hij erop zijn steun aan Mooi Meldert te verduidelijken. "Dat overal tegen zijn, daar hou ik niet van, maar hun argumentatie is genuanceerd. Zelf is het me vooral te doen om de lindeboom en het kapelletje. Voor veel mensen is dat een rustpunt, zelfs als ze niet kerkelijk zijn".
Komt het ooit nog goed met Meldert? Vast wel. Tenslotte heeft boer Ronny al eens eerder een stal gebouwd. Ook toen is de commotie snel gaan liggen. Vreugde is er overigens nog altijd. Vrijdag, bijvoorbeeld, toen de kleuters van Meldert naar Ronny's biggetjes kwamen kijken. En op pinkstermaandag, dan is er de processie als vanouds. Maar het traditionele dorp, dat is verdwenen. Dat kan zelfs Sint-Ermelindis, Melderts beroemdste inwijkelinge, niet verhelpen.(KS)

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada